

පෘතුගීසීන් බලන්ගොඩ වැදගත්වනු වෙර ගිනි තැබූ කුස්තනකීනු නටන

වැදගත්වනු වෙර පිහිටි එළඟල වැව්පිටි විහාරය

ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රාදේශීය රජවරුන් විසින් පාලනය කරනු ලැබූ පැරණි රාජධානි අතුරින් බලන්ගොඩ වැදගත්වනු වෙර රාජධානියට ද ගිම් වන්නේ සුවිශේෂ ස්ථානයකි. බලන්ගොඩ, පින්නවල ප්‍රදේශයේ මද්දේගම නමින් හැඳින්වෙන ගම්මානයේ වැදගත් නුවර රජුගේ පාලන මුදස්ථානය විය. සබරගමුවට කළ ආක්‍රමණයේදී පෘතුගීසීන් වැදගත්වනු වෙර රාජධානියට ගිනි තැබීමේ සිද්ධිය ඉතිහාසගත වී ඇත. ඒ සමයේ විසූ අලුතිසවන්ත මුකවේටි කවියා ලියා ඇති කුස්තනකීනු නටන නමැති කවි පොතෙන් මෙම පෘතුගීසීන් ප්‍රහාරය ගැන තොරතුරු බොහොමයක් එළිදරව් වෙයි. කුස්තනකීනු නටන නමින් හැඳින්වෙන මෙම ප්‍රහාරය මෙහෙයවනු ලැබ ඇත්තේ කුස්තනකීනු ද සා නමැති පෘතුගීසී සෙන්පතියා විසිනි. පෘතුගීසී සෙන්පතියා විරසෙකු කරමින් ඔහුට පක්ෂපාතිව මුකවේටි කවියා මෙම පද්‍ය සංග්‍රහය ලියා තිබේ. මෙහි එන පැදි වලින් මුකවේටි කවියා, කුස්තනකීනු ද සා සෙන්පතියාගේ සටන්කාමීත්වය විස්තර කර ඇත්තේ වර්ණනා මුඩයෙනි.

මාසාදන්තේ රජතුමාගේ රජමැදුර පමණක් නොව, රාජධානියේ බොහෝ ගෙවල් ද පෘතුගීසීන් තැබූ ගින්නෙන් විනාශයට පත්විය. එම නිසා රජතුමාගේ බිසෝවරුන්ට සැරවී සිටින්නට ඔබිනා ගෙයක් පවා නැති වී ගිය බැව් කියැවෙයි.

නෙක සිත්තම් සැදි මහරම සිරි මත් සුර විමනක් සම යනපත් බල බත් කුඩම ගිනි ගත් රත කියනු මෙ කීම (148)

විත්තරූප සුතු නොමැදිති බිත්ති පෙළින් සැදි වෙසෙසිනි විත්ත කුට විමන දමිති මෙන් වියැ බබ තලටම ගිනි (149)

නත් විසිතුරුවෙන් නොනඩුව මෙන් දිසි සක්සුදම් මඩුව සෙන් දැකිනා මතුල් මඩුව ගිත් නෙන්දා වියැ අඩුව (151)

යන බවක් ජනප්‍රවාදයක එයි. තවත් ජනප්‍රවාදයක් පවසන්නේ මෙය වලගම්බා රජ සමයේ ඇරඹූ දේවාලයක් බවකි. කෙසේ වෙතත්, පෘතුගීසීන්ට පවා විනාශ කරන්නට බැරි වූ බොල්තුඩේ දේවාලයේ භාස්කම් ගැන මුඛ පරම්පරාගත කතා රැ සක් ඇත. වැදගත්වනු වෙර රාජධානියේ රජකළ සූර්ය මහරජු, සහ දෙනවක මාසාදන්තේ යන නරපතියන්ගේ කාලයේ බොල්තුඩේ දේවාලයේ සංවර්ධන කටයුතු කෙරී ඇති බැව් ඉතිහාසගත තොරතුරු අනුව පෙනේ.

එදා මෙම දේවාලයේ පැවැත්වුණු පින්කම්වලට වැඩම කෙරෙන ගික්සුන් වහන්සේලාට නවාතැන් පහසුකම් සැපයූයේ වැදගත්වනු වෙර පිහිටි එළඟල සංඝාරාමයෙනි. මෙය සබරගමුවේ පිහිටි ප්‍රකට වැව්පිටි විහාරස්ථාන වලින් එකකි. මෙම විහාරයේ තිබූ පැරණි ගොඩනැගිලි අද දක්නට නැත.

එක් ජනකතාවක් අනුව, අතීත වකවානුවක, වැදගත්වනු වෙර රාජධානියට අනුරාධපුර ශ්‍රී මහා බෝධීන් වහන්සේගේ ශාඛාවක් පවිත්‍යගත කෙරිණි. අනුරාධපුර සිට එම බෝධි ශාඛාව ගෙන ඇති ගැමියාට වැදගත්වනු වෙර, කණ්ණාඩියන්වල නමැති ගමේ පාළු ගැනෙක ගමන් වෙහෙස නිසා නින්දා ගියේය. ඔහු අවදි

වී බලන විට පාත්තරයක ගැන්පත් කරගෙන ආ බෝ පැලයේ මුල් ඇද එම බිමෙහි රෝපණය වී තිබිණි. මෙය සැලකූ විටකට වැදගත්වනු වෙර සිටි රජතුමා බෝ පැලය සහිත එම බිම පූජනීය ස්ථානයක් බවට පත් කළේය.

කුස්තනකීනු නටන සිදුවන විට මෙම බෝපැලය විශාල රුකකි. නුවරට ගිනි තැබූ පෘතුගීසීන් මෙම බෝරුකකු කපා බිම නෙළුන. කාලය ඉකුත් වී සැදි කැපුණු බෝගස සැලින් ලියලා දැඩි දැන් මන බෝ රුකක් බවට පත්වී ඇත. බෝ කොටයකින් ලියලා වැඩුණු නිසා, අද මෙම බෝරුක හඳුන්වනු ලබන්නේ කොට බෝධිය යන නමිනි.

මෙයින් වසර 384 කට පෙර, කුස්තනකීනු සටන නිසා බලන්ගොඩ වැදගත්වනු වෙර සිදු වූ මහා ද වුවාකය පිළිබඳ මතකය කාලයේ මිදුම් පටලය තුළ තිබී ගොසිනි. කුස්තනකීනු නටන ගැන සිහිපත් කරන්නට අද ඇති එකම පිටිමාන සාක්ෂිය කණ්ණාඩියන්වල ශ්‍රී මහාබෝධි විහාරස්ථානයේ ඇති මෙම කොට බෝධියයි.

අරසල ජයසේන

අලුතිසවන්ත මුකවේටි කවියා ක්‍රිස්තියානි ආගම වැළඳගෙන පෘතුගීසීන්ගෙන් තාන්තමාන්ත ලබා ගනිමින් පිටත් වූ තැනැත්තෙකි. පරාජි ගෝමබ-වු සකස් කරන්නට යෙදුනේ මොහු විසින් බවත්, කුස්තනකීනු සටන කෙරුණේ 1619 දී පමණ බවත් මුනිදාස කුමාරතුංගයන් සංස්කරණය කළ මෙම පද්‍ය සංග්‍රහයේ සංඥාපනයයෙහි සඳහන්ය. පෘතුගීසීන් සබරගමුව ආක්‍රමණය කළේ ක්‍රි.ව 1618 දී බැව් ලේඛනගත ඉතිහාස තොරතුරු හෙළි කරයි. කුස්තනකීනු පද්‍ය සංග්‍රහය නවසිය හතළිහේ දශකයේ මුලදී රජයේ පාසල්වල කණිෂ්ඨ විභාගයට කියම කරන ලද පොතකි.

පෘතුගීසීන් කුස්තනකීනු ද සා සෙන්පතියා මෙහෙයවීම යටතේ 1618 දී වැදගත්වනු වෙර ආක්‍රමණය කරන විට එම රාජධානිය පාලනය කළේ කඳුරට මාසාදන්තේ රජු විසිනි. අන්තෝනි බරෙන්තු නමින් ද පතලව සිටි කුරුවිට රාළ සෙනෙවියා රාජ්‍ය පාලනයට මාසාදන්තේට උපදේශ් හා අනුබල දෙමින් වැදගත්වනු වෙර රැදී සිටියේය. අන්තෝනි බරෙන්තු කපටි ගුණාමකු පුද්ගලයකු ලෙස මුකවේටි කවියා විසින් පද්‍ය කෘතිය පුරා හඳුන්වා දෙනු ලැබ ඇත.

පෘතුගීසී සේනාව කොළොම්තොට සිට වැදගත්වනු වෙරට පැමිණ ඇත්තේ, කන්තරුවල කළුමුල්ගල, කොස්ගම, බෝපේ පුවත්පිටිය, සිතාවක, රත්නපුර , හිටිගල හරහා මාර්ගයකිනි. පහරදීමට පෙරදින රාත්‍රිය බලන්ගොඩ ග්‍රාමයෙහි නතර වූ බැව් කුස්තනකීනු නටනේ 143 වැනි පැදියෙන් එළිදරව් වෙයි. පසු දින අරුණාල නැගෙදිදී හෙණා හඬ ලෙස වෙඩිතබ නමෙන් ද ජයගෝෂා කරමින්ද කුස්තනකීනුද සා ප්‍රමුඛ පෘතුගීසී සේනාව වැදගත් නුවරට පිවිසියහ. ඉන්පසු ඔවුන් වැදගත්වනු වෙරට ගිනි තබමින් කළ විනාශය අලුතිසවන්ත මුකවේටි කවියා අප සිත් තුළ විත්තරූප පෙළක් සිතුවම් කරන්නේ මෙලෙසිනි.

සදා යහන් තුළ නියතේ නිදා පියන රජු සිතගේ උදුර වූ සැනැපෙන ගේ දදා වැටිණි ලෙස ගිනි ගේ (147)

මාසාදන්තේ රජතුමාගේ රජමැදුර පමණක් නොව, රාජධානියේ බොහෝ ගෙවල් ද පෘතුගීසීන් තැබූ ගින්නෙන් විනාශයට පත්විය. එම නිසා රජතුමාගේ බිසෝවරුන්ට සැරවී සිටින්නට ඔබිනා ගෙයක් පවා නැති වී ගිය බැව් කියැවෙයි. ඉදිරි පැදිවලින් කියැවෙන පරිදි රජුගේ උපදේශකයා වූ අන්තෝනි බරෙන්තු ගේ මන්දිරයට ද පෘතුගීසීන් ගිනි තැබූහ. රාජධානියේ ඇත්තේ, අස්නල් බඩු ගල්, කෝවිල්, සල්පිල්, පමණක් නොව සිප්නල්ද ගිනි තැබීමෙන් විනාශ වී ගියේය. මේ විනාශයට බිය වූ නුවරෙන් දිවියන් දුටු මුවන් සේ පළාගිය බැව් සඳහන්ය.

මෙම කුස්තනකීනු නටනේදී පෘතුගීසීන්, වෙඩි තබමින් ද හල්පාල් මෙන් ගිස් ගසා දමමින් ද වැදගත්වනු වෙර වැසියන් දහස් ගණනක් ඝාතනය කළ බැව් මුකවේටි කවියා 172 සිට 176 දක්වා වූ පැදිවලින් විස්තර කරයි. පිටින දානය ලබා දී ඇත්තේ දෙපාමුල වැද වැටුණු වැසියන්ට පමණි. පසුව, අන්තෝනි බරෙන්තු ද ඇතුළුව රාජධානියේ දෙතිසක් වූ ප්‍රතු මැති පිරිසක් අල්ලා දෙදෙනා බැරින් ඇදා එකට බැඳගෙන කොළොම්තොට පෘතුගීසී පාලකයා වෙත රැගෙන ගිය බැව් පෙනී යයි.

මෙම නටනින් පසු පෘතුගීසී හමුදාව බලන්ගොඩට සැකපුම් අතට පමණ දුරින් පිහිටි ඉඹුල්පෙ ග්‍රාමයේ නවාතැන් ගෙන උාවේ සුද්ධියට ගිය බැව් පැවසෙයි. පෘතුගීසීන් සබරගමුවට එන බැව් සැළකූ විට රත්නපුර මත සමන් දේවාලයේ දේවානරණ ඇතුළුව වටිනා බඩු මුට්ටු ආරක්ෂාව පිණිස වැදගත්වනු වෙර පිහිටි බොල්තුඩේ සමන් දේවාලයට ගෙන එනු ලැබීය. බලන්ගොඩ පින්තල ප්‍රදේශයේ අතුරු මාර්ගයක යනවිට හමුවන රමණීය උස් බිමක මෙම දේවාලය පිහිටා ඇත. කුස්තනකීනු නටනේදී බොල්තුඩේ සමන් දේවාලය විනාශ නොවීය. මෙම දේවාලයේ ඉතිහාසය රාවණා රජු සමය තෙක් විහිද

Sri Lanka Calling...

feel, touch and smell the soil, mingle with people get into the hustle and bustle, taste the food, go where your soul lives go where life is ... resistance is futile at these rock bottom prices

SRI LANKA

INDIA

PAKISTAN

Cheap Airfares Tours

Discount Hotels

Travel Insurance

Prices that bound to excite us now!

Ph 9363 8939

Connect Travels

For a Smart Traveler a Smart Choice!

www.connecttravels.com.au Email: connecttravels@gmail.com